

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія науково-правових досліджень та академічна доброчесність»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	Юридичний
Кафедра	Цивільно-правових дисциплін
Семестр	I
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	проф. Галич В.М.
Контактна інформація	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Методологія науково-правових досліджень та академічна доброчесність» буде корисна здобувачам магістерського рівня вищої освіти. Дисципліна розглядає загальні поняття про наукову діяльність, її види та форми. Основні напрями державного регулювання у сфері науки: соціальний і правовий захист науковців. Етичні засади наукової діяльності та дотримання доброчесності науковцями. Плагіат та способи перевірки оригінальності та унікальності текстів. Авторське право та авторське свідоцтво. Кодекс академічної доброчесності. Університетська система забезпечення академічної доброчесності. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності та її порушення. Охорона результатів наукових досліджень за чинним законодавством України. Адміністративний (позасудовий) захист результатів наукових досліджень. Судовий захист результатів наукових досліджень. Правовий статус та діяльність всеукраїнських та міжнародних організацій щодо захисту результатів наукових досліджень.</p> <p>Організація наукових досліджень у вищому навчальному закладі. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері тощо.</p>
Мета та цілі	<p>Метою вивчення дисципліни «Методологія науково-правових досліджень та академічна доброчесність» є надання фундаментальних теоретичних знань і набуття практичних навичок, ознайомлення здобувачів із загальними напрямами, закономірностями, принципами і методами наукового пізнання, теоретико-методологічними основами наукового дослідження в галузі правничих наук основними методами та засобами наукового дослідження державно-правових явищ і процесів, вимогами до оприлюднення, оформлення та апробації результатів наукового дослідження, а також набуття вмінь і навичок науково-дослідної роботи, які</p>

	мають реалізуватися ними при підготовці наукових робіт. Окремим спрямуванням є висвітлення теоретичних засад основ дотримання норм академічної доброчесності при написанні наукових праць.
Результати навчання	<p>Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p>
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: філософія права: проблеми становлення та тенденції розвитку.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
------	--------------------	----------

<p>Тема 1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів. Аспірантура і докторантура</p>	<p>Система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів. Національна рамка кваліфікацій — системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів освіти.</p> <p>Міністерство освіти і науки України. Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України. Атестаційна колегія МОН України: функції та завдання. Засідання експертних рад МОН України.</p> <p>Загальні положення щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів та їх атестації. Дисертаційні роботи та їх види. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. Вибір і затвердження теми дисертації.</p> <p>Сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня. Поняття кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії». Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. Написання огляду літератури до дисертації.</p> <p>Система найважливіших критеріальних оцінок наукового рівня підготовленої дисертаційної роботи. Основні вимоги до процесу підготовки і представлення наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії»: об'єкт, предмет, мету, завдання, план (зміст) наукового дослідження.</p>	<p>Тести, питання</p>
<p>Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні</p>	<p>Загальні поняття про наукову діяльність. Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності. Наукова діяльність, її види та форми: науково-дослідницька діяльність, науково-організаційна діяльність; науково-інформаційна діяльність; науково-педагогічна діяльність; науково-допоміжна діяльність. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.</p> <p>Нормативно-правова база державного регулювання у сфері науки: аналіз законів і підзаконних актів. Суб'єкти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності: загальна характеристика, класифікація, особливості. Основні напрями державного регулювання у сфері науки: визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень, державне фінансування наукових досліджень, сприяння інноваційній діяльності, соціальний і правовий захист науковців.</p> <p>Організаційні засади наукової діяльності в Україні. Поняття про науковий напрям і наукову школу. Склад та підготовка наукових кадрів в Україні. Наукові ступені та вчені звання в Україні: сутність, значення, порядок присудження. Національна академія наук України: статус, функції та завдання. Наукові премії та нагороди.</p>	<p>Тести, кейси</p>

<p>Тема 3. Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми</p>	<p>Сутність наукового дослідження: види, характеристики, рівні. Класифікація наукових досліджень. Вимоги до наукового дослідження. Форми наукових досліджень: фундаментальні та прикладні. Науковий та науково-прикладний результат.</p> <p>Процес наукового дослідження, його характеристики та етапи проведення.</p> <p>Наукова ідея. Гіпотеза. Закон. Теорія. Наукова концепція. Принципи. Принцип “Здорового глузду”. <i>Етапи наукового дослідження (за А. А. Киверялгом)</i></p> <p>Тема наукового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації. Важливою вимогою до вибору теми дослідження є її перспективність або стабільність: дослідник має усвідомлювати тенденції розвитку явищ і процесів, які він збирається досліджувати.</p> <p>Науковий напрямок. Наукове питання. Обговорення теми наукового дослідження науковим колективом з залученням опонентів.</p> <p>Поняття наукової проблеми. Види наукових проблем. Постановка і уточнення наукової проблеми. Проблемна ситуація. Наукова проблема і наукова теорія. Наукова проблема в правознавстві. Орієнтація наукових досліджень на найбільш актуальні проблеми в праві (права людини і громадянина та їх захист, верховенство права, дотримання принципу справедливості та рівності тощо).</p> <p>Поняття наукової гіпотези. Види наукових гіпотез. Етапи розробки наукової гіпотези. Постановка і формулювання наукової гіпотези. Способи підтвердження наукової гіпотези. Наукове обґрунтування та наукові пояснення. Наукова гіпотеза і наукова теорія.</p>	<p>Кейси, тести</p>
--	---	---------------------

<p>Тема 4. Методи та методології науково-правових досліджень</p>	<p>Методологія науки як основа наукового дослідження, поняття та структура. Функції методології науки. Поняття наукового підходу та наукового методу. Метод, методика і техніка дослідження. Методологічні принципи. Фундаментальна, загальнонаукова та конкретно наукова методологія.</p> <p>Поняття і структура методології юридичної науки. Загальна характеристика методологічних підходів юриспруденції Класифікація методів юридичної науки. Наукові методи та методи практичної юридичної діяльності.</p> <p>Предметна та цільова обумовленість методів юридичної науки. Розмежування і взаємодія методології правознавства та методології права: проблематика та погляди науковців різних наукових шкіл на дану проблему. Проблема належності, допустимості, істинності, доцільності при виборі методу дослідження.</p> <p>Філософсько-світоглядні методи в науково-юридичних дослідженнях (матеріалістичний та ідеалістичний; діалектичний та метафізичний; визнання чи заперечення об'єктивних соціальних, у тому числі державно-правових, закономірностей та можливості їх пізнання <i>и ін.</i>).</p> <p>Загальнонаукові методи пізнання державно-правових явищ. Методи теоретичних та емпіричних досліджень. Формально-логічні процедури (аналіз, синтез, індукція, дедукція та ін.). Системний метод. Структурний метод. Функціональний метод. Порівняльний метод. Синергетичний підхід. Порівняльно-правовий метод та компаративістика.</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>
<p>Тема 5. Науковий стиль мовлення та вимоги до оформлення наукової роботи</p>	<p>Характерні особливості наукової мови. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку. Стилїстика наукового тексту, дотримання стилістичних та інших мовних норм при підготовці наукових документів. Виразність і читабельність наукового тексту. Поняття стилістичної помилки, термінологічні зловживання. Класифікація стилістичних помилок. Рекомендації щодо запобігання (уникнення) неправильного вживання слів або синтаксичних зворотів у наукових документах. Дотримання комунікативних якостей мовлення в наукових текстах. Класифікація комунікативних якостей наукового мовлення.</p> <p>Поняття наукової термінології Види юридичних термінів. Правильність застосування наукової термінології'. Переклади іншомовних юридичних термінів та їх застосування.</p>	<p>практичні завдання</p>
<p>Тема 6. Інформаційне забезпечення науково-</p>	<p>Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень. Роль і функції наукової інформації. Система джерел наукової інформації: бібліотечні фонди, архівні фонди. Друковані джерела: книги, журнали, збірки</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>

юридичних
досліджень

матеріалів тощо. Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет. Наукометричні бази (Scopus, Web of Science, Index Copernicus) даних та робота з ними. Індекс цитування. Індекс Гірша (h-індекс). Імпакт-фактор.

Специфіка джерел юридичних досліджень. Нормативно-правові документи. Матеріали юридичної практики (національна та міжнародна судова практика). Правова статистика.

Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами (судова практика національна та міжнародна), анкетування, опитування, робота з архівами нормативно-правових актів.

Пошук і відбір джерельної бази дослідження. "Бібліографічний" пошук у каталогах і картотеках. Робота з періодичними виданнями. Складання власної картотеки наукових джерел.

Робота з друкованими джерелами. Вивчення змісту і структури джерела, визначення і відбір інформації. Форми та види фіксації інформації: конспект, тези, план, цитати, термінологічний словник. Облік та систематизація відібраного матеріалу.

Основні правила посилання і цитування. Оформлення списку використаних джерел і літератури (вимоги ДСТУ).

<p>Тема 7. Дискусія як форма апробації наукового дослідження</p>	<p>Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії. Наукові семінари, конференції конгреси.</p> <p>Спеціалізована комунікація через Інтернет. Віртуальні платформи, інтернет-конференції.</p> <p>Форми наукових праць з юридичних наук: тези доповідей, наукові статті, монографії*, дисертації'. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Правильність застосування наукової термінології.</p> <p>Впровадження результатів роботи в науково-навчальну, практичну та правозастосовну діяльність.</p> <p>Подання пропозицій щодо вдосконалення законодавства до профільних комітетів Верховної Ради України, подання пропозицій до органів виконавчої влади.</p>	<p>Кейси, тести</p>
<p>Тема 8. Участь в наукових проектах, грантах, програмах академічної мобільності</p>	<p>Фінансування наукової діяльності в Україні та за кордоном. Участь в проектах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проектів НДР МОН України. Спільні міжнародні наукові проекти. Гранти - як механізм цільового фінансування конкретного напряму наукових досліджень. Грантодавці та фонди підтримки наукових досліджень. Академічна мобільність. Програми академічної мобільності: програма ERASMUS+, програма Mitacs Globalink Research Internship, програма Німецької служби академічних обмінів DAAD, програма Fulbright Research and Development та ін. Участь в конкурсах, щодо фінансування академічної мобільності.</p>	<p>практичні завдання</p>
<p>Тема 9. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.</p>	<p>Основні поняття, мета та завдання курсу. Доброчесність. Академічна доброчесність. Основні принципи і фундаментальні цінності. Основні види порушень академічної доброчесності. Академічна культура у вищій школі. Кодекси честі. Відкритий доступ і інтелектуальна власність. Інструменти забезпечення академічної доброчесності в університеті. Методи запобігання академічної нечесності. Академічна відповідальність.</p>	<p>практичні завдання</p>
<p>Тема 10. Плагіат, як спосіб порушення авторського права. Види порушень академічної доброчесності</p>	<p>Академічне письмо та його особливості. Науковий стиль. Особливості та основні ознаки. Види наукових текстів за способом викладу матеріалу. Основні етапи написання тексту. Фабрикація та фальсифікація у наукових роботах. Механізми встановлення факту плагіату в навчально-методичній діяльності аспіранта. Нормативно-правові засади попередження плагіату у науково-дослідницькій діяльності. Академічний саботаж.</p>	<p>Тести/ практичні завдання</p>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
 1. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб.* Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
 2. Вдовенко Н. М., Сокур Л. В., Михальчишина Л. Г. *Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів ОС «Магістр» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Прикладна економіка».* К.: НУБіП України, 2021. 100 с.
 3. *Інноваційні наукові дослідження: теорія, методологія, практика: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 лютого 2018 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. - Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2018. - 232 с.*
 4. *Адміністративно-правове забезпечення управління у сфері науки: підручник: за заг. ред. д.ю.н., проф. Коломоєць Т.О. Вид. друге, доповн. та переробл. - Київ: «Істина», 2018. - 145 с.*
 5. Конверський А.Є. *Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 352 с.*
 6. Корягін М.В. *Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ : Алерта, 2019. – 490 с*
 7. Корягін М.В., Чік М.Ю. *Основи наукових досліджень: навч. Посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. - К.: Алерта, 2014. - 622 с.*
 8. *Основи наукових досліджень : навч. підруч. / [В.І. Саюк та ін. ; за ред. В.І. Саюк, Є.Р. Чернишової] ; Нац. акад. пед. наук України, Ун-т менедж. освіти. - К. : Педагогічна думка, 2012. - 143 с.*
 9. *Інтелектуальна власність: Навчальний посібник /за ред. О.В. Нестерцової-Собакарь. Київ: Дніпро, 2018. 140 с.*
- Додаткова література*
10. Баранова Ю. О. *Методологічні правила порівняльно-правових досліджень дис. ... к-та юр. наук : 12.00.01 Національний Університет «Одеська Юридична Академія».* - Одеса, 2015.-3336 с.
 11. Козюбра МІ. *Методологія правознавства і методологія права: співвідношення понять та їх особливості* Право України, 2014 № 1. С.22-33
 12. Кельман М. *Методологія сучасного правознавства: становлення та основні напрями розвитку* М. Психологія і суспільство, 2015. Т.4 . С. 33-48
 13. *Комплексна експертиза дисертаційних робіт: економічні спеціальності / укладачі М.О. Загорський, В.С. Тищенко, С.М. Шкарлет. -*

Харків : ІНЖЕК», 2019.- 120 с.

14. Як правильно оформити дисертацію та документи атестаційної справи / упор. Л. Мирошниченко. - Київ : Толока, 2012. 56 с.
15. Колесников О. Основи наукових досліджень / Ю. Колесников. - Київ : Центр навч. літ., 2011. - 144 с.
16. Комплексна експертиза дисертаційних робіт: економічні спеціальності / укладачі М.О. Загорський, В.С. Тищенко, С.М. Шкарлет. - Харків : ІНЖЕК», 2012.- 120 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-10)	60
Підсумковий контроль (теми 1-10)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни